

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett vrat à Din 2.- do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.- vedno inserati pett vrst Din 4.- Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« veja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vraca.

Po nemški zmagi v Posaarju:

NOV STRAH AVSTRIJE PRED HITLERJEM

Oživljena akcija narodnih socialistov vzbuja v avstrijskih vladnih krogih bojazen pred novimi notranjimi nemiri — Hitlerjevska akcija za plebiscit v Avstriji

Dunaj, 26. januarja. r. Zmaga Nemčije pri saarskem plebiscitu je zelo okreplila zavez avstrijskih narodnih socialistov, ki so zadnje dni na vsej črti začeli dvigati glave. V teku zadnjih dni so imeli celo vrsto tajnih sestankov, na katerih so razpravljali o obnovi svoje akcije. Sedaj so se vrgli na propagando med širokimi ljudskimi sloji, ki so zelo nezadovoljni s sedanjim režimom, zlasti pa z gospodarskim položajem. Zimski meseci, ko brezposelnost splošno narašča, jim dajejo ugodno priliko, da svoje agitacijo proti avstrijskemu režimu čim bolj razpredejo. Sedaj so začeli propagirati idejo ljudskega glasovanja v Avstriji, ki naj mirnim potom odloči, ali naj ostane Avstria samostojna, ali pa naj se priključi Nemčiji. Ta ideja je v širokih ljudskih slojih naletela na velik odmev. V vladnih krogih zbuja novo gibanje hitlerjevcov razumljivo vznemirjenje in vlaž napoveduje celo vrsto novih strogih ukrepov, da to agitacijo zastre.

Dunaj, 26. januarja. r. V razgovoru z urednikom krakovskega lista »Illustrowany Kurier Codzienny« je izjavil av-

strijski podkancelar knez Starhemberg, da more Avstria danes popolnoma računata na svojo lastno moč. Med delom kancelarja dr. Schuschniggga in njegovim delom obstaja popolna harmonija. O diktaturi strank v Avstriji že zaradi tega ne more biti govor, ker Avstria ne pozna nobenih strank. Avstrija vlažajo danes patrioti, ki delajo le v eni organizaciji, to je v patriotski fronti.

V nadaljnjem razgovoru je izjavil Starhemberg, da po njegovem mnenju Nemčija ne bo delala nobenih težkoč glede pristopa k rimskim protokolom, posebno, ker gre za ohranitev miru. Vsakemu državniku mora biti danes jasno, da v prihodnji vojni ne bo nobenega zmagovalca, temveč samo premaganci. Avstrij ne grozi nevarnost od strani nemške vlade, temveč od strani narodno socialističnih organizacij. Imaamo dokaze v rokah, je dejal Starhemberg, da so avstrijske teroristične organizacije še vedno v zvezah z eksponenti nemške vlade, vendar pa nočem s tem spravljati nemške vlade v zvezo, ker je mogoče, da nastopajo ti eksponenti na lastno pest. Starhemberg je končal svo-

ja izvajanja z izrazom prepričanja, da so upanja narodnih socialistov za prevzem oblasti v Avstriji enaka ničli.

Novi ukrepi proti „sovražnikom režima“

Neugovor-Weltblatto potrjuje veste, da bo v kratkem izšel zakon, ki bo z ostrejšimi sredstvi nastopal proti anti-režimskemu rovarjenju. Kakšen obseg je zavzela podzemna agitacija, dokazuje dejstvo, da je bilo leta 1934 zaplenjenih okoli 30.000 ilegalnih letakov. To agitacijo vodijo komunisti s socialnimi revolucionarji, pa tudi narodni socialisti. Novi kazenski določbe ne predvidevajo samo poostreitev kazni, temveč tudi pospešeno kazensko postopanje. Protiti skupi in razširjanju ilegalnih tiskovin se bo postopalo le po pospešenem postopku. Kazen za prestopek in zločine po tisku, namreč za hujškanje proti vladam, posameznim vladnim organom in oblastem ter razširjanje neresničnih vesti na škodo gospodarstva bo znašala najmanj leto dni zapora. Tudi za tiskovne delikte, ki spadajo pod paragraf o veleizdaji, se bodo uvedle ostrejše kazni.

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Strašna zima v Ameriki

Na eni strani izvija katastrofo mraz in sneg, na drugi strani pa velikanske poplave

New York, 26. januarja. r. Zapadno, sredino in deloma celo južno Ameriko je zanj mrzel val, ki je povzročil katastrofn padec temperature. V mnogih pokrajinalah so vrhu tega nastali hudi snežni zameti, tako da je zastal ves promet. Mnoga mesta so dosta odrezana od svoje okolice. Ker je oviran tudi železniški promet, je začelo primanjkovati živil. New Yorku, kjer je navadno le malo snega, ga je nasulo nad pol metra. Mestna občina je moralna najeti za čiščenje ulic nad 30.000 delavcev. Ves ulični promet je bil za več ur ustavljen in so ga mogli šele polagoma zopet obnoviti.

Najhujši mraz vlada na ameriškem zapadu. Ob obali Tihega oceana divja ledenučna burja z brzino 80 km na uro. V pokrajini Ontario so zabeležili rekorden mraz. Tam je padla temperatura na 73 stopnje Fahrenheita pod ničlo, v nekem kraju pa celo na 83 stopnje. Takega mraza ne pomnijo v teh krajih. Po mnenju vremenslovcov bo mraz trajal še par dni. Škoda, ki jo je povzročil, sega v milijone. Nad 20.000 ljudi

je zmrznilo. Hudo pa trpi zaradi mraza tudi živila in divjadi. Na farmah so morali v hlevih kuriti, da jim ni pomrzni vsa živila.

Istočasno pa so nastale v povodju reke Mississippi velikanske povodnije. V okraju Stedje so poplavile največje. Župan mesta je postal malo pred porušenjem poslednje telefonske zveze naslednji klic na pomoč: Ledenomrzla voda mi se sega do prsi. Dežela je v okrožju 70 km pod vodo. Nad 2000 ljudi je brez strehe in trpi strašno pomanjkanje. Slični klici prihajajo tudi iz mnogih drugih krajev vzdolj reke. Prebivalstva se počašča panika. Voda narašča tako naglo, da so si tisoči in tisoči ljudi jedva rešili življenje s tem, da so splezali na strehe in na drevje. Število smrtnih žrtev zaradi poplav in mraza cene nad 3000, okrog 50.000 ljudi pa je moralno zapustiti svoje domove, ki jih ruši voda. Takih poplav ni bilo že 50 let. Vlada je organizirala pomočne akcije, ki pa nič ne zadežejo, ker ne morejo priti do onih, ki so pomoči potrebitni.

Ozadje japonskih operacij v Čaharju

Japonci se pripravljajo za vpad v Mongolijo, da bi oslabili vpliv Rusije

London, 26. januarja. d. Londonski diplomatski krogi zasledujejo z veliko pozornostjo dogodek ob Velikem kitajskem zidu. Po porotilih angleških listov, namerava doseg Japonska s svojimi novimi prodiranjem popolno kontrolo nad notranjo Mongolijo ter si zagotoviti na ta način ozemlje za prodiranje v zunanjost Mongolijo, ki je doslej pod ruskim vplivom. Japonska ofenziva je bila uvedena po poročilu Daily Heraldca iz Pekinga v dolžini 40 km z najbolj modernimi sredstvi. Pred napadom motoriziranih japonskih sil je bilo izvršeno bombardiranje iz zraka. Pohod je bil ustavljen v sredo zvečer, približno 160 km severozahodno od Pekinga, na potu pa so nova ojačanja. Trditev oficijskih kitajskih krogov, da je bil prvi japonski napad odbit, ni bila potrjena. Kakor je izjavil japonski vojaški ataša v Pekingu, se bo ofenziva tako dolgo nadaljevala, dokler bodo zahtevale razmere. Napad je japonska vlada napovedala že pretekli teden, ko je sporočila v Pekingu, da namerava priključiti Džeholu pas med Kujuanom in Tuškijem, ki spadata h pod kraljico Čaharju.

Podražitev kruha v Novem Sadu

Novi Sad, 26. januarja. r. Davi se je v Novem Sadu zopet podražil kruh. Podražitev je treba priprisati oscilirajuči cen pšenice in moke. Črni kruh prodajajo sedaj po 2, napol beli po 2.50, beli pa po 3 Din za kg. Cene luksuznemu pezivu so ostale neizpremenjene.

Napredovanje učiteljev

Beograd, 26. januarja. p. Višjo skupino so napredovali naslednji učitelji in učiteljice: Terezija Boles v Domžalah, Fran Žemljani v Ljubljani, Alojzij Makarol v Pirinčah, Zdravko Mikuš v Brezovici, Jakob Rojc v Skofji Loki, Ljudmila Skerti v Soštanju, Marija Tomazič v Mariboru, Maja Ažman v Mariboru, Fran Voglaj v Celju, Alojzij Petelin v Kamniku, Ivan Robič v Limbušu in Ivan Urek na Vrancem.

Početki revolucije v Španiji

Berlin, 26. januarja. AA. Državna vlada je izdala tudi tretjizakon o izenačenju pravosodja, ki priede s tem v pristojnost državne vlade. Vrhovni nositelj vse sodne oblasti in vrhovne uprave nad vsem sodnim osobjem in vsemi sodnimi uradi bo oddelej državna vlada.

Zrtev španske revolucije

Madrid, 26. januarja. r. Po uradnih počitih je bilo med vstajo meseca oktobra na strani vladnih čet 321 mrtvih, 870 ranjenih in 7 pogrešanih. Do meseca januarja je policija po vsej Španiji zaplenila približno 10.000 pušk, 150 strojnic, 41 topov in 10.000 kg dinamita. Med vstajo je bilo uničenih 51 cerkev, 63 državnih poslopij, 26 tvorničnih naprav in nad 700 privatnih hiš,

Dogodki na Dodekanezu v italijanski luči

Rim, 26. januarja. AA. Agencija Stefani poroča: Vesti tujih listov o nekakih incidentih v Atenah v tamkajšnji »Casa d'Italia«, kjer naj bi bili metalni bombe za solzenje; enako da se je zgodi v Paratu, kjer naj bi bila policija komaj preprečila linčanje več oseb. Dejansko sta pa med predavanjem, ki ga je imel atenski župan Kocias, dva študenta z Dodekaneza glasno protestirala. To manifestacijo so pa hitro udrušili in se je tudi občinstvo izreklo zoper manifestante.

Narod, ki pozabljiva brate v tujini, tepta svojo čast!

»BRAN-I-BOR« se briga za nje. Pristopajte!

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za nedeljo: V višinah sneg, v nižinah sneg in dež

Peking, 26. januarja. AA. Na bojiscu okoli kitajskega zida vlada od davni mir. Pogajanja med japonskim poveljnikom in kitajskim vojaškim guvernerjem v pokrajini Čahar se nadaljujejo.

Vznemirjenje v Ženevi

Ženeva, 26. januarja. AA. V krogih Društva narodov vlada veliko zanimalje za borbe med Japonsko in Kitajsko na menz vzhodnega Čaharja. Boje se, da bo Japonski prodrihal v Mongolijo in da bo skušala na ta način prekiniti zvezne med Mongolijo in Kitajsko.

Japonski merodajni krogi v Ženevi nagašajo, da gre samo za krajnje incidente, ki so jih izvzela kitajske oblasti s kršitvijo meje med Čaharem in Džeholom.

Rusija je pripravljena

Moskva, 26. januarja. AA. Gončarov, veljničet v Vladivostoku, je izjavil: Mirne duše smem reči, da smo mi na Daljnjem vzhodu popolnoma pripravljeni. Zadosti smo močni, da odbijemo vsak napad, pa naj pride s katerekoli strani. Kdor koli bi nas v teh krajih napadel, se bo kravovo prevaral.

Sprito najnovejše japonske vojaške akcije je ta izjava generala Gončarova zbudila največje pozornost.

Blücherjev pomočnik odstavljen

Moskva, 26. januarja. AA. Generala Tarije, dosednjega drugega pomočnika generala Blücherja, vrhovnega poveljnika sovjetskih čet na Dalnjem vzhodu, so nepriljubljeni odstavili in obenem odstranili iz vojske. Razlogi za to se niso znani.

Francoske finance

Francoska vlada odklanja vsako misel inflacije in skuša z drugimi operacijami urediti finančno gospodarstvo

Pariz, 26. januarja. r. Včeraj se je v zbornicah vrsila velika finančna debata o zakonskem predlogu vlade, s katerim se bo skrajna meja emisije kratkoročnih zakladnic izvedla na 10 na 15 miliard frankov. Ob tej priliki sta povezala besedo ministri predsednik Flandin, Reynaud in finančni minister Martin, zlasti da dokazeta, da nikakor ne gre za inflacijo. Radikalno-socialistična zbornička frakcija je sklenila glasovati za predlog. Sprejeti predlog je torej zagotovljen. Socialistična zbornička frakcija je sklenila glasovati proti predlogu. Bivši finančni minister de la Steyrie je v načelu pozdravil ta predlog, zahteval pa je, da mora francoska Narodna banka ostati popoln gospodar položaj v ekskontnih zadevah. Prav tako je zahteval, da se izloči vsaka nevarnost inflacije. Bivši finančni minister Paul Reynaud, znaz v inozemstvu po svojem delu na medparlamentarni trgovinski konferenci, je v svojih izvajanjih poučaril med drugim tudi anomalijo francoskega gospodarskega zivljenja, da so namreč cene cele vrste važnih francoskih izdelkov znatno nad svetovno paritetom. Za stopil je mnenje, da je treba izbirati med inflacijo in devalvacijo. Proti njegovemu mnenju sta nastopila finančni minister Germain Martin in ministriški predsednik Flandin. Reynaud je med drugim postavil trditve, da pomeni politika redis-kontacije novih zakladnih bonov povratak k politiki predujmov Narodne banke.

Debat se je doslej razvijala zelo ugodno za vlado. Dejanski odpor zoper zakonski predlog kaže samo skrajna desnica in skrajna levica.

Borzna poročila.

NOZEMSKIE BORZE. Curiš, 26. januarja. Beograd 7.02, Paříž 20.38, London 15.205, New York 311.25, Bruselj 72.075, Milan 26.39, Madrid 42.225, Amsterdam 208.95, Berlin 123.95, Dunaj 57.40, Praga 12.915, Varšava 58.325, Buka-rešta 3.05.

Finančni problemi Posaarja

Francosko - nemška pogajanja za ureditev finančnih vprašanj dobro napredujejo

Basel, 26. januarja. AA. O včerajšnjih razgovorih med zastopniki francoske in nemške vlade o finančnih vprašanjih, ki so v zvezi s povratkom Posaarja k Nemčiji, je bilo izdano naslednje poročilo:

Med zastopniki francoske in nemške vlade so se začeli razgovori ob soudežbi zastopnikov posaarske vlade komisije in zastopnika odbora treh kot opazovalcev. Razpravljali so o splošnih in finančnih tehničnih vprašanjih, ki so v zvezi s povratkom Posaarja k Nemčiji, zlasti pa o vprašanjih raznih kategorij privatnih pogodb, o želesničkih in rudarskih vprašanjih, o ureditvi materialnih obveznosti vladne komisije in pristojnosti.

Dognali so, da podrobnosti o izročitvi posameznih upravnih panog Posaarja pri stojnim nemškim oblastem ne spadajo v pristojnost te konference, temveč se bo ta izročitev izvršila na podlagi neposrednega sporazuma med vladno komisijo in pristojnimi nemškimi oblastmi.

Saarbrücken, 26. januarja. g. Davi francoske oblasti v Saargemündu in Forbachu po analogu iz Pariza niso več pustile preko meje posaarskih beguncov. Celo oseb, ki imajo pravilno vidirani potni list, ne bodo več pustili v Francijo. Na podlagi tega na loga je bilo zavrnjenih približno 50 nemških beguncov v Posaarje.

Berlin, 26. januarja. AA. Včeraj se je tu sestal stalni francosko-nemški gospodarski odbor, ustanovan z dogovorom s Francijo in Nemčijo mesece novembra 1934. Odbor je začel proučevati celo vrsto kon-

Krupp dela s polno paro

Berlin, 26. januarja. AA. Porenško-westfalska težka industrija kaže zadnje čase vidna znamenja oživljenja. Število zaposlenih delavcev je zadnje tedne naraslo skoraj v vseh večjih podjetjih. Kruppove tovarne delajo s polno paro. Posebno so začlene z naročili tovornih avtomobilov, avtobusov itd.

Vihar v planinah preprečil tekmo v slalomu

V smuku smo na Pokljuki zmagali — Danes dopoldne se tekma v slalomu ni mogla vršiti

Pokljuka, 26. januarja.
Včerajšnja tekmovanja v smuku so se končala s pričakovanom zmago Jugoslovencev, ki so zasedli prvo, drugo, četrto in šesto mesto, Čehoslovački pa tretje, peto in sedmo. Zato se je tudi stanje točk že obrnilo nam v prid in po današnjem slalomu je pričakovati, da bomo vodili z znatnim naskokom pred Čehi. Rezultati včerajšnje tekmovanja so bili:

1. Harrer Franc (Oest. Skyverband) 2:54; 2. Praček Ciril (Skala, Jesenice) 3:15; 3. Heim Hubert (Skala, Jesenice) 3:22; 4. Vaclavik Miroslav (Svaz Ljuzu) 3:25; 5. Stopar Rudolf (Mariborski smučarski klub) 3:31; 6. a Mušič Ljubjan (Hašč, Zagreb) in b) Rabič Jože (SPD Kranjska gora) 3:37; 7. Cizelj Miran (Zelenica, Maribor) 3:39; 8. Kavčič Drago (Skiklub Zagreb) 3:50; 9. Čop Franc (Ilirija) 3:52; 10. a Čerman Fran (SK Tržič) in b) Zore Zdravko (SPD Kranjska gora), oba 3:54 itd. Žnidar, ki je bil tudi v tekmovalni vrsti za slovensko prvenstvo, je bil 20. v času 4:31.

Za slovensko prvenstvo je placement naslednji: 1. Praček, 2. Heim, 3. Vaclavik, 4. Čerman, 5. Strehlik, 6. Žnidar, 7. Skrbek in 8. Mušič, ki pa ne pride več v postav, ker je med tekmovanjem odstopil.

Snoči že proti večeru so nekatere znaki kazali na bistveno izpremembo vremena. Vso noč je divjala huda burja in res se je Pokljuka davi delal v nov snežni plasti. Sneži že od 2. ure zjutraj neprestano v suhih gostih kosmih in je zapadlo že do zjutraj 20 cm novega snega. Na Bledu je počasi dezeloval, proti jutru se je pa dej zamenjal v sneg, tako da lahko upamo, da bo tudi ostala Gorenjska dobila nov sneg.

Nov sneg je seveda otežkočil in tudi onemogočil današnji spored tekmovanja v slalomu. Proga za slalom je bila že trasiранa tako, kakor za smuk, visoko gori na Lipanjski planini in davi so tja odšli v hude snežni meteži tekmovalci in funkcionarji, dočim je občinstvo raje ostalo pod streho gostoljubnega doma. S tekmovalci in funkcionarji vred so odšli proti Lipanjski planini tudi minister za telesno vzgojo dr. Čauer, podobar dr. Pirkmajer in drugi odlični gostje. Že kmalu po desetih pa so se začeli prvi tekmovalci vrčati nazaj k domu. Zaradi prehudega viharja v planinah je namreč vodstvo tekmovanja zavrnito vse tekmovalec in funkcionarje že pri vstopu na planino in sklemlilo, da se bodo tekmovanja vršila popolne blizu doma. Program je bil torej zaradi višje sile popolnoma izpremenjen.

Za slalom je bilo žrebenje že snoči. Prijavilo se je 28 tekmovalcev, med katerimi je 7 udeležencev za slovensko prvenstvo. Mušič (CSR) danes ne more na start, ker ni dokončal smuka. Prijavilo se je tudi 49

tekmovalcev in konkurenči za slovensko prvenstvo. Med tekmovalci za ta naslov so večinoma prijavljeni vsi, ki so včeraj startali v smuku. Konkurenca bo torej zopet precej ostra.

Prometne prilike na Pokljuki so se znatno izpremenile in zaradi sigurnosti bodo tudi tukaj vsa razpoložljiva vozila dane poslati v dolino, da ne bodo obtitala v snegu. Prihod predsednika JZSS ministra dr. Marušiča je najavljen za popoldansko uro. Z današnji izid tekmovanja vidi izredno veliko zanimanje in izključeno, da bomo prehiteli Čehe, ki so znatno handicirani, ker Musil ne more nastopiti in je skoraj gotovo, da nam bo to pot zasigurano prvo mesto v celotni kvalifikaciji za slovensko prvenstvo.

* * *

Pokljuka, 26. januarja ob 11.30. Porocali smo že, da so bile današnje slalom tekmke, ki bi se morame vršiti ob 11. na Lipanjski planini, zaradi snežnih meteži odgovlene. Na Lipanjski planini, ki je 300 metrov višja kakor leži hotel Pokljuka, gosto mede, poleg tega pa je tak vihar, da nihče ne more vzdrižati na nogah. Zaradi tega pa je bilo tehnično vodstvo prisiljeno tekmovanje odpovedati. Savez je se daj sklenil, da se bo tekmovanje vršilo popolne in sicer z Ogoralka v smeri proti Koprivniku, ki leži nekoliko niže kakor hotel Pokljuka. Tekmovanje bo predvidoma ob 3. popoldne. Tam je dobiti lepih terenov za slalom in je precej strmih pobočij v dolžini 200 do 300 m. vendar pa bo proga nekoliko krajsa, kakor bi bila na Lipanjski planini. Sicer tudi tu še vedno mede v debelih kosmih, da se komaj vidi par korakov. Vendar pa upa savez, da se bo tekmovanje v slalomu vseeno vršilo. Vsekakor bo bilo delo, preden bodo steptali slegi na proggi, zaradi silnega meteza bo proga sproti zametena in jo bodo morali med tekmovanjem večkrat steptati, ker mora biti po pravilih gladko steptana.

Popoldne ob 17. pride na Pokljuko minister socialne politike dr. Marušič, ki je predsednik JZSS. Pod njegovim predsedstvom so vršila seja odbora za prireditev vseslovenskih smučarskih tekem. Ta seja se vrši vsako leto enkrat tam, kjer se vrši tekmovanje za slovensko prvenstvo.

Jutri bodo skakalne tekme. Pred tekmani bo govoril po radiu, ki ga bodo še danes napeljali do skakalnice, minister za fizično vzgojo naroda dr. Čauer o važnosti smučarskega sporta in o pomenu vseslovenskega prvenstva. Govor kakor tudi sledete tekme v skokih bodo prenasele vse tri jugoslovenske radijske postaje. Kdaj bodo tekme v skokih, še ni končno veljavno določeno.

Na živliskem trgu vsega dovolj

v službenem kraju. Po pojasnilih predsednika se je ugotovilo, da se pri praktičnem izvajjanju tega vprašanja zadene ob mnoge ovire. Prosvetna uprava bo odredila vse potrebno, da se tudi v primerih, kjer mora stanovati učiteljstvo izven službenega kraja, napoti na delo tudi na prosvetnem poletju.

Ključ, po katerem prispeva banovina meščanskim šolam, bo postal tudi v bodoče neizpremenjen, ker bi se z vsako novo izpremembo porušilo komaj ustavljeno občinstvo. Potrebnim in preobrenjenim občinstvu. Pokojnik je bil velik pobornik naših kulturnih dobrin, zaradi česar je posebno naše šolstvo globoko občutilo neizmereno izgubo visokega zaščitnika. Povod sa spominske lipe, ki naj pričajo svetu in poznam rodovom neizbrisno hvalčnost vsega našega naroda nezgodabnemu dobrotniku.

S trikratnim klicem »Slava« so navzoči stope počastili spomin velikega kralja. Predsednik je poročal o izpremembah v članstvu banovinskega šolskega odbora, ki steje 20 članov. Po položaju so vstopili v banovinski šolski odbor banska šolska nadzornika gg. Franc Drnovšek in Andrej Skulj in načelnik VI. odd. g. dr. Ernest Mayer. Kot zastopnik učiteljstva je imenovan za člana g. Ivan Dinnik, šolski upravitelj pomočne šole. V smislu določil zakona o narodnih šolah je odrejen za poslovodjo banovinskega šolskega odbora g. Anton Urbančič.

Načelnik prosvetnega oddelka g. Josip Breznik je poročal nato v glavnih obrisih o najvažnejših šolskih in prosvetnih dogodkih ter ukrepih prosvetne uprave glede stanja narodnih šol, učiteljstva narodnih šol, manjšinskega šolstva, stanja šolskih poslopij, ustanavljanja novih zavetišč in narodnih šol, presolanj, šolskih okolišev, o posestnem stanju šolskih občin in šolskih vrtovih, proračunih, obračunih in gospodarstvu krajinskih šolskih odborov, banovinskih zavodov, dijaskih stipendijah in podporah, dijaskih in šolskih kuhinjah, podporaži za božičnico, o meščanskih šolah, o srednjih in učiteljskih šolah, narodni prosveti, telesni vzgoji in sokolstvu, Podmladku Jadranke straže in Podmladku Rdečega kraja.

Poročilo kaže na eni strani težke prilike, s katerimi se mora boriti prosvetna uprava pri izvajjanju začrtanega prosvetnega programa, vendar slika na drugi strani tudi svetle momente. Namestitev 464 novincev in novink v učiteljski službi bo vse-kakor dalekosežnega v velikega socialnega pomena. Poleg prosvetnih dobrin bodo prinesli ti mladi učitelji in učiteljice novo življenje v šolski in izvenšolski delo, kar kaže vnaprej, s katero so popriječi za delo. V tako težki dobi je pozdraviti še posebno iniciativno delo šolske oblasti na socialnem polju, ker se je izvedla pomembna početovljana socialna akcija za olajšanje bede najstrošnejših soloobjektičnih otrok. O Božiču je bilo obdarjenih nad 7000 revnih otrok s toplo obleko in perilom iz banovinskih sredstev, kar moramo z zadovoljstvom registrirati.

Pri podrobni razpravi o načelnikovem poročilu se je sprožilo vprašanje plačevalja učiteljskih stanarin v zvezi z bivanjem

Letošnje svetosavske nagrade

Ljubljana, 26. januarja.
Zaradi izjemnih prilik, je odpadla letos svetovna svetosavska pravila na univerzi kralja Aleksandra I., in se je vršila ob 12. samo skromna slovesnost na rektoratu. Tam so se zbrali dekanji vseh fakultet z rektorjem g. prof. dr. Makom Samcem na čelu. G. rektor je imel primerca negotov, nato pa so bile razdeljene nagrade akademikom za svetosavske naloge.

S filozofske fakultete so bili nagrjeni trije slušatelji, ki so obdelali teme: »Umetnostno topografski opis dekanije Šmarje pri Ljubljani«, »Kulturo-pedagoški pomen Slovenske knjige«, »Blaze in Nežica v učiteljic angleškega roga ter oboze na čoli Glasbene Matice«. G. Kocjan je vsestransko, zlasti pa muzikalno visoko naobljubno zavetišče pri nas. Velik ljubitelj je Bacha in njegovih inicijativ se morame zavitali, da smo slišali nekaterje redke Bachove stvari, ki se na koncertih Bachove muzike le periodično izvajajo. Letos pa je tudi 250 let, odkar se je v Eisenachu rodil eden največjih glasbenikov vseh časov, Johann Sebastian Bach (21. marca 1685). Pri koncertu so sodelovali članji učil za glasbene Matice in njeni gojenici: ravnatelj Julij Betetto (bas), Korenčan Stefka (sopran), Ornik Franček (violina), Korošec Slavko (flauta), Flego Branko (angleški rog), Lipovšek Marijan (klavir), prof. Tome Matija (orgle), umetniško vodstvo pa je imel g. Kocjan Rihard.

Medicinska fakulteta je nagradila pet svetosavskih slušateljev za teme: »Processus Vermiformis in njegova lega«, »Funkcionalni pomen glandulare thymus«, »enkrat«, »Processus vermiformis in njegova lega« in »Plastična rekonstrukcija organov«.

Tri nagrade je razdelila tudi teološka fakulteta, dočim tehnika fakulteta letos ni imela prilike nagraditi koga izmed slušateljev.

Za nagrade je izdala filozofska fakulteta: 2000, juridična: 2000, medicinska: 5200 in teološka fakulteta: 2000 Din.

Zaposlitev delavcev v decembru

Ljubljana, 26. januarja.

Po statističnih podatkih OZUD v Ljubljani je napredovanje tekstilne industrije zopet nekoliko popustilo. Vse kaže, da se hiperprodukcija tekstilne blage bliža svoji kulminaciji. Gozdno žagarska industrija je dosegla v decembru letnega pristop 788 delavcev, dočim je znašal neje pristop v novembру samo 395 zavarovanec. Večje nazadovanje izkažejo samo dve industriji in sicer predelovanje kože in njenih surrogatov z letnim padcem 230 ter gradnja železnic, cest in vodnih naprav z letnim padcem 222. V sezniškem pogledu, namreč naprav novembra, je najbolj nazadovala gradnja železnic, cest in vodnih naprav z mesečnim padcem 1620 zavarovanec, nadalje gradnja nad zemljo z mesečnim padcem 1271 delavcev. Vse zavarovanec je bilo zaposlenih v decembru v industriji na področju OZUD v Ljubljani 77.734. V primeri z decembrom predlanega leta je znašal pristop 3523.

Na živliskem trgu vsega dovolj

Ljubljana, 26. januarja.

Danes smo imeli na vseh koncih in krajinah na cestah plecene vaje, najbolj zasedeno plesališče je pa bilo na živliskem trgu. Celo gospodinje, ki so vajene gladkimi parketov, so neprovostljivo sedale v huze in obupno vzdikale. Res, priznati je idealno, brozge nikjer ne pogrešamo, drsamo se pa tudi lahko kjer koli. Menda zato, ker letos še nismo načeli kredita za kidanje snega. Celo na Ljubljanih nabrežjih, kjer bi se imeli nobenih stroškov z odvajanjem snega, ker bi ga kratkomalo pometali v Ljubljano, je zdaj največje blato. Dohodi na živliski trgu so takšni, da je sploh čudež, da so si gospodinje danes upale na trgu. Seveda ni bil led tudi na živliskem trgu postrgan ter razbit, zato so bila tukaj steklena.

Ker se je temperatura tako dvignila, je bilo danes na prodaj izredno mnogo zelenjava. Zdaj pa pač prodajalkam ni treba dati, ki boli zelenjava zmrzla in ker je sneg čez noč skopel, so zelenjadari lahko nabrali motovilca. Iz kleti so prinesli zelenjava, ki so jo doslej hranili ter varovali pred mrazom, zato je bil danes trg tako založen z zelenjavom, kot da je še le son.

To se je poznalo nekoliko kasneje. Tako je n. pr. motovilec že vedno po 1.50 Din merica in prav tako špinaca. Zelenje glave so tudi precej drage, po dinarju merica, dočim je pa dovolj radiča po dinarju merica, dočim je uvoženi goriški radici po 14 Din kg.

Tudi sadja je bilo danes mnogo več zaradi toplega vremena. Prodajali so zlasti lepo moščane po 4.50 Din kg. Jabolka so tudi precej drage, po dinarju merica, dočim je pa dovolj radiča po dinarju merica, dočim je uvoženi goriški radici po 14 Din kg.

Perutniški trg ni bil posebno dobro zaseden, menda zaradi tega, ker si ljudje ne upajo z jačji na gladkem tlu. Kljub temu so bila jačja pravimo poceni, lepo po 1.75 Din par. Prodajali so jih pa tudi precej lepo po 75 par komad. Vendar so bila zelo draga v primeri s tem, da so jih go spodnje mnogo pobile.

Drzen tihotapec pod ključem

Ljubljana, 26. januarja.

V nekem prenočišču v Kolodvorski ulici je policijski agent ob prilici tujcev kontrole izsledil dva 22 letna Franceta Avsecia iz Pudova, ki je pred dnevi napadel in pobil nekje pri Cerknici graničarja Anđelkovića.

Franc Avsec je bil drzen tihotapec, ki je poznal vse skrivena pota v cerknici gozdovih in ob meji. Uhaja je čez mejo prav često in tihotapil najrazličnejše blažgo. Ko ga je 13. t. m. zatolil graničar Anđelković, se mu je takoj postavil po robu. Udari ga je s kolom po glavi in ga pobil na tla. Graničar se je vlekel 4 km daleč do karavle, kjer je obležal. Zdravnik je ugotovil, da ima hudo pretresene možgane in več ran na glavi. Zdravnik je odredil prevoz ranjenca v garnizijsko bolnico v Ljubljano, kjer se je zdaj zdravi.

Pobegla Avsecia so pričeli orožniki takoj zasledovati. Domnevenci so pravton,

da je izginil v Italijo. To pa ni bilo res. Avsec se je takoj po zločinu obrnil in odšel proti Ljubljani. Katali se je več dni po ljubljanski okolici in drugod, končno pa včeraj prišel v mesto, kjer je tudi prenoven. Zato je odšel na policijo brez odpornega Uradnika, ki ga zaslišuje, je čisto mirno priznal zločin. O arretaciji Avsecia so s policije obvestili tudi vojaško oblast.

Intimni koncert

Ljubljana, 26. januarja.

V Hubadovi dvorani je Glasbena Matica priredila včeraj domač intimni koncert, za katerega je dol pobudo prav za prev. g. Kocjan Rihard, član opernega orkestra in učitelj angleškega roga ter oboze na čoli Glasbene Matice. G. Kocjan je vsestransko, zlasti pa muzikalno visoko naobljubno zavetišče pri nas. Velik ljubitelj je Bacha in njegovih inicijativ se morame zavitali, da smo slišali nekaterje redke Bachove stvari, ki se na koncertih Bachove muzike le periodično izvajajo. Letos pa je tudi 250 let, odkar se je v Eisenachu rodil eden največjih glasbenikov vseh časov, Johann Sebastian Bach (21. marca 1685). Pri koncertu so sodelovali članji učil za glasbene Matice in njeni gojenici: ravnatelj Julij Betetto (bas), Korenčan Stefka (sopran), Ornik Franček (violina), Korošec Slavko (flauta), Flego Branko (angleški rog), Lipovšek Marijan (klavir), prof. Tome Matija (orgle), umetniško vodstvo pa je imel g. Kocjan Rihard.

Hubadova dvorana je, žal, tudi za intimne koncerte premajhna. Podajanja segajo čez odmerjeni akustični okvir, ni pa tudi bilo včeraj skor

DANES PREMIERA

MARTA EGGERTH in HANS SÖHNKER

V VELEOPERETI

Kneginja čardaša

Godba: Emerich Kalman

Ne zamudite prilike!

Sodelujejo

IDA WÜST
PAVEL HÖRBIGER
PAVEL KEMP

Smej, godba, petje, zabava in ples.

Tel. 21-24

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21-24

Predstave: danes ob 4., 7 1/4 in 9 1/4, jutri v nedeljo ob 3., 5., 7 1/4 in 9 1/4 uri zvečer

Rezervirajte si vstopnice!

Predprodaja od 11. do 1/18.

DNEVNE VESTI

V kolikor niste prejeli pismene prošnje za prispevki k stroškom spomnika viteškemu kralju Aleksandru I. Uedenitju. Vas vabi podpisani odbor tem potom, da mu naklonite svoj dar. Žrtvujte po svojih močeh in pripomorete k čim dostenjeji počastitvi skomina. Njegove velike žrtve. — Odbor za postavitev spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Uedenitju v Ljubljani, Gledališka ulica 3. FV nad.

Legija koroških borcev kliče v zbor bivše borce, koroške rojake in prijatelje nesrečne Koroške. Tudi koroški borce bodo biti zvesti vršilci kraljeve oporeke: »Čuvanje mi Jugoslavijo!« Zvesti čuvari Jugoslavije pa ne smejo biti tako neprizavljeni kakor ob preverati po svetovni vojni, ne tako neumno naivni kakor za plebiscito. Le v strogi pripravljenosti bomo lahko čuvati naše meje in mirno čakali na zgodovinsko uro. Vemo, čigar meje, tega tudi domovina, zato se ne bomo samo zgrazali na številnih sejeh: vemo, čigar mladina, tega tudi bodočnost, zato je treba manjšinsko šolsko prikritojo po boljšem zaledu naše sosedje, sicer še sami pripravljamo nemški »Kulturboden«. Vemo, da imajo lastni državljani predvsem pravo in dolžnost do dela. Organizacija smotrenega in sistematičnega obrambnega dela, ki pa bodo tesno povezano in osredotočeno, mora postati kategorični imperativ časa. Sicer imamo došli organizaciji, toda za aktivno in sistematično delo, po načelu delitve dela. Še pre malo, nisoli dosti, zato je treba organizacije vseh tkornih sil naša javnosti. Dopisi s točnimi naslovi in informacijami, s stvarnimi nasveti ter iniciativnimi predlogi je nasloviti: Poverjenštvo legije koroških borcev v Ljubljani. Idrška ulica 10.

Pevska in orkestr, Grafika[†]

PRIREDITA V SOBOTO, DNE 2. FEBRUARJA T. L. V DVORANI »KAZINE«

P L E S
VSTOPNINA DIN 10.—. ZACETEK OB 20. URI.— MASKE NIMAO DOSTOPA!

Smučarski vlaki jutri ne bodo vozili. Letos imajo smučarji smočo. Vsa Gorenjska, razen planin, je bila doslej brez snega, le Dolenjska ga je imela za silo, a zdaj, ko je hotela železniška uprava ustrezni vroči želji smučarjev in uesti z jutrišnjim dnem posebne smučarske vlake po polovici ceni, smo naenkrat dobili izrazito južno vreme z dežjem po vsej Dolenjski in z mokrim snegom po nekaterih krajih Gorenjske. Po planinah je sicer zapadel sub sneg, toda v splašnem ne bo jutri tako ugodne smuke v večjem obsegu, da bi bilo vredno uesti smučarske vlake. Zato jutri smučarski vlaki ne bodo vozili, pač bodo po vtičih prihodno soboto odnosno nedeljo, če bo smuka ugodna.

Picaverja bomo slišali v radiu. Upravi ljubljanske radijske postaje se je posrečilo dobiti od slavnega pevca Alfreda Piccaverja dovoljenje za prenos opere »Manone«, v kateri nastopi Piccaver drévi. Tako bodo lahko poslušali odličnega gosta v naši operi tudi tisti, ki niso mogli dobiti vstopnic odnosno, ki ne morejo priti v gledališče. Naša radijska postaja je s tem množim zelo ustregla.

Direktor Cugmus predsednik tarifnega odbora. Za predsednik tarifnega odbora v prometnem ministrstvu je imenovan direktor ljubljanske železniške direkcije g. Josip Cugmus.

Peer Gyn

Premestitev pravne fakultete iz Subotice v Novi Sad. Subotička pravna fakulteta proslavi jutri 15letnico svojega obstoja. Leta 1929 je imela fakulteta 87 slušateljev in dva profesorja, letos ima pa 500 slušateljev in 12 profesorjev. V 15 letih je bilo vpisanih na subotički pravni fakulteti 3308 slušateljev, od teh je bilo diplomiранih 380. Subotička pravna fakulteta bo baje premeščena v Novi Sad.

Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravsko banovine« št. 8 z dne 26. januarja objavlja zakon o sodnem nepravdnom postopku za kraljevino Jugoslavijo (nepravdni postopnik).

Razid društvo. Pravstvovalno so se razšla društvo Akademski krožek na Jezenicah. »Samopomoc« za primer pogina ali zaslinega zakola goved ali svinj s sedežem v Laškem in Društu kmetinskih fanfov in deklej v Zabnici.

Prošnja monopolistički upravi. Pred mesecu so prisile v promet v liličnih zavojčkih cigarete »Morava«, ki so se splošno priljubile prijateljem cigaret. V zadnjem času pa je nastalo med kadenci cigaret te vrste upravičeno ogorčenje, ker je skoro v vsaki škatlici po nekaj deloma ali pa tudi popolnoma praznih cigaret. Kako pridejo prazne cigarete v zavojčki, nam je nerazumljivo, prosimo pa monopolistički

upravo, da kontrolira zavojčke, da ne bomo kadili praznih cigaret in placevali 7. Din za mačka v žaklu, Kadilci.

Ravnateljstvo banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu predi 3. februarja ob 9. uri v veliki učilnici strokovno predavanje »Trén izbor za Dolenske ter obnova vinogradov«. Ker je obnovna vinogradov že v teku, je to predavanje za dolenske vinogradnike posebno važno.

Veliko potovanje po Sredozemskem morju priredi »Putnik« ob 27. februarja do 29. marca t. l. Izletniki obiščejo Grčijo, Rhodos, Ciper, Tripolis, Beirut, Palestino in Egipt. Cena izleta, to je železniška vožnja, parobrod, oskrba, vizum, vse tasse, izleti v Palestini in Egiptu za kategorijo A Din 7750, za kategorijo B Din 6250. Zahvaljujte prospektu pri »Putniku« v Ljubljani, ki sprejema prijave do 9. februarja t. l.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu (Hemenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova voda z velikim pridrom pri vsakdanjem izpiranju prehavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefova voda« posebno v srednjih letih in starostni dobi izbornično sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Društvo Rdečega križa v Dobovi ima svojo redno letno skupščino v nedeljo dne 10. februarja v gledališki dvorani, nasproti železniške postaje, ob 3. uri popoldne. Članstvo in prijatelji društva se vabijo, da se skupščine udeleže v čim lepšem številu.

Garančna pisma. Trgovinski minister je poobljal Državno hipotekarno banko, Poštno hranilnico in njene podružnice, da lahko izdaja garančna pisma, ki bodo služila kot kavcija v smislu odredb § 64 obretnega zakona. Enako se bodo sprejemale vložne knjižice teh ustlanov kot kavcija v smislu navedenega člena in zakona.

Nov list naših feministek. Te dni prične izhajati v Beogradu glasilo vrhovne organizacije naših feministek »Glasnik Jugoslovenskog ženskog saveza«. List bo predvsem posredoval poročila o delu uprave in banovinskih odborov in druge ženski svet zanimanja. List bo obenem služil za zvezo med centralno upravo in podoborji po raznih krajih, ki jih je nad 40.

Na Voglu zopet sneži! Po najnovnejših poročilih že od včeraj sneži v naših Alpah. Planina Vogel, ki je imela že itak zadostno snežno podlago, dobi z novim snegom novo zimsko odoje, tako da bo omogočena tudi smuka s planine po novi smučarski trasi v dolino. Temperature je na Voglu —5, veter severozapadnik, močno sneži, sneg prši. Škalški dom na Voglu nudi ugodno bivanje v tem priznanim smučarskem terenu.

Na Voglu zopet sneži! Po najnovnejših poročilih že od včeraj sneži v naših Alpah. Planina Vogel, ki je imela že itak zadostno snežno podlago, dobi z novim snegom novo zimsko odoje, tako da bo omogočena tudi smuka s planine po novi smučarski trasi v dolino. Temperature je na Voglu —5, veter severozapadnik, močno sneži, sneg prši. Škalški dom na Voglu nudi ugodno bivanje v tem priznanim smučarskem terenu.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno južno vreme s padačnimi ponodi že zelo dočasno v smislu davi ob 7. v Ljubljani 2.4 mm padavin. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 10., v Beogradu 7., v Mariboru 6., v Zagrebu 5., v Ljubljani 4.1., v Rogatcu 2.1., v Sarajevu —2., v Skoplju —8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 747.6, temperatura je znašala 4.

Ljudski odr, ali vas zanimajo nova dela naših dramskih pisateljev? Ali vas zanimajo slike iz naših gledališč? Učitelji, učiteljice, ali vas zanimajo oddaje šolskega radia? Ljubljanski film, ali vas zanimajo novosti iz filmskih ateljejev? Ljubljanski lepih umetnosti, ali vas zanimajo pogled v delavnico naših umetnikov? Radijski poslušalci, ali si ne želite prijetja, ki vas vodi in seznami s sporedi domače oddajne postaje in vas uvaja v programe vseh vaših oddajnih postaj? Radijski amaterji, ali si ne želite spoznati radijske tehnike? Naše, dame, ali hočete prodreti v tajnost telesne kulture in mode? Že komaj 12. dnevnih mesečno vam bogato ilustrirana tedenška revija »Naš val«, ki izhaja vsak petek v Ljubljani, prinese najzanimivejše leposlovne prispevke naših pisateljev, reprodukcije del naših upodabljajočih umetnikov in esejnici z vsemi, kar zanima radijsko poslušalca in amaterja. Nova številka »Našega vala«, ki je danes izšla, prinaša Ivan Vukovo prieško zgodbo »Izpostavljene toljice«, s slikami obilno opremljeno razpravo »Od oddajne postaje do spremenjene aparate«, slike iz ljubljanske opere, slike priljubljenih radijskih sodelavcev, uvod v oddajo šolskega radia, radijsko tehniko, modno prilogo, zanimivo kulturno teleso, katero prispeva Eva Radičeva, nadaljevanje Ingoliceve nove drame »Zgresa potec« in prezanimivi Sei Catinijev roman »Emilio Berenini«. »Naš

val« ima stalno prilogi, ki vse seznami s sporedi domače in tujih oddajnih postaj. Zahvaljujte se danes brezobvezno in brezplačno na ogled eno številko našega najboljšega in najcenejšega slovenskega bogatija ilustriranega tednika »Naš val«. Pisite na naslov: Radijska revija »Naš val«, Ljubljana.

— 15letni deček morilec. Blizu Banjaluke so našli orozniki v četrtek truplo bogatega kmeta Ive Majdandžića, ki je bil ubit pred štirimi dnevi. Prelskava je doznela, da ga je ubil 15letni sin drugega uglednega kmeta Vaskrsije Tadića s pomočjo Stanoje Savica, ki je živel z Majdandžićem že dolgo v sovraštvu.

— Obsodba sester Montel potrjena. Stol sedmice je potrdil obsodbo sester Julijane in Josipine Montel, ki sta umorili sušaškega veletrgovca Mirka Udina. Julijana je bila obsojena na dosmrtno ječo, Josipina pa na 20 let težke ječe.

— Ničprednega sina ubila. Pred sedmico v Osijeku se je zagovarjal včeraj 70letni Nikola Ranković, ki je lani 28. novembra ubil svojega sina Gjoka. Sin je prisel pisan domov in začel pretepati mater. Sodišče je Rankovića oprostilo.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

— Ničprednega sina ubila. Pred sedmico v Osijeku se je zagovarjal včeraj 70letni Nikola Ranković, ki je lani 28. novembra ubil svojega sina Gjoka. Sin je prisel pisan domov in začel pretepati mater. Sodišče je Rankovića oprostilo.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

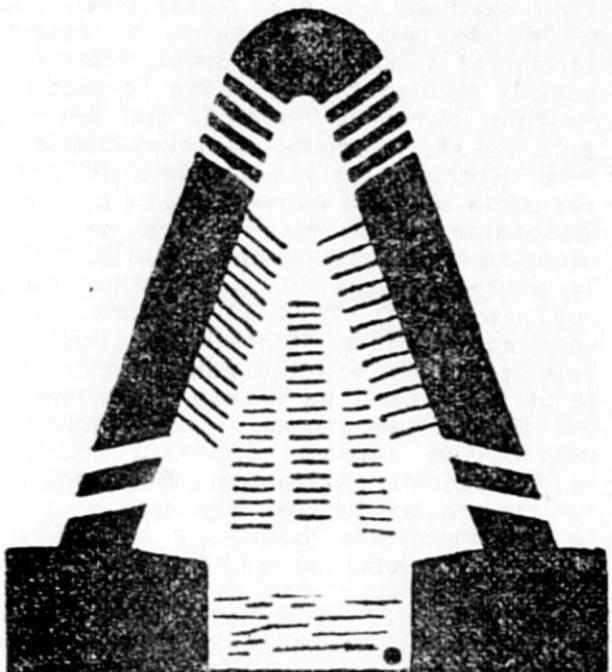
— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

— Ljutkovni oder Sokol I. na Taboru ponovil v nedeljo 27. januarja ob pol 16. uri mnogo domača ljutkovno igro s petjem v petih dejanjih: »Jurče gre na Triglav«. Vsebinska igra in krasne planinske dekoracije bodo presadile gledalcu v naš triglavski raj. Petje in planinsko veselje pa bo razveseljevalo mlado in staro.

Vodnjak, ki črpa vodo iz zraka

Belgijski inženjer je zgradil vodnjak, ki ga ne polni deževnica, niti talna voda

V naši državi nam na splošno vode ne primanjkuje. Imamo mnogo rek in gorskih potokov, toda vodna energija pri nas še daleč ni dovolj izkorisčana. Da bi nam začelo primanjkovati vode, se ni treba batiti, toda presenečenja niso nikoli in nikjer izključena, saj je sila vodnih izvirov in zalogatne vode ne posredno odvisna od padavin. Ce bi se primerilo, da bi bilo padavin vedno manj, bi začeli seveda pojemati tudi naravni vodni viri in suša bi polagoma izpremenila rodovitne kraje v puste stepne. Tako uničenje rodovitnih krajev po dolgo trajajoči suši poznamo iz drugih dežel. Vendar pa človek ne sme obupati, tudi če ni nobenega upanja več na pridobivanje vode iz zemlje, kajti še vedno je ena možnost, ki da v ugodnih razmerah ljudem vsaj toliko vode, kolikor je potrebujejo za življene.

Nekako pred dvema letoma so vzbudile v puščavi v Siriji splošno pozornost čudne izkopanine. Naleteli so na čudne stavbe iz kamenitih plošč, zelo dobro izolirane z glino. Dolgo niso mogli dognati kakšne stavbe so bile to, ko so pa našli končno tudi glinasto cev, so začeli razmišljati o tem, da gre morda za vodovod iz pradavnih časov. Rekonstrukcija ene izmed stavb je pokazala, da so bile to res posebne zbiralne posode, v katerih se je nabirala iz zraka voda, potrebna za vodovod. Potem je bilo že jasno, zakaj so bile te stavbe tako obsežne, kajti dalo se je izračunati, koliko so morale imeti kondenzacijskega prostora, da bi dajale toliko vode, kolikor je je vodovod dotičnega mesta potreboval. Izkopanine so pričale, da gre res za pradavni vodovod.

V naših časih je v nekaterih krajih že takoj veliko pomanjkanje vode, da morajo ljudje daleč hoditi po njo. In ljudje ne iščejo več samo vodnih izvirov na zemlji, ne iščejo več vode pod zemljom, temveč začenjajo že razmišljati o pridobivanju vode iz zraka, kakor so jo pridobivali stari narodi v Siriji. Slikam kaže čudo naše dobe, tako zvani zračni vodnjak. Za poskusno pridobivanje vode iz zraka je zgradil tak vodnjak belgijski inženjer A. Knapen v Trans-de-Provence. Na sliki vidimo, da je to stočasta stavba z zelo debelimi stenami. Te debele stene so toplotni izolatorji. Stena je iz betona in prevrata z dvema sistemoma cirkularičnih odprtin. Prvi sistem odprtin je v dveh vrstah in je v spodnjem delu stavbe. Odprtine tega spodnjega sistema so dokaj velike in izvrtele v steni vodnjaka tako, da vodijo iz njega poševno ven. Drugi sistem odprtin je v zgornjem delu stene, in sicer v petih vrstah. Odprtine so manjše in narejene tako, da vodijo od zunaj poševno v vodnjak. Notranjost vodnjaka je obložena s škriljnim plastičnim, ki so vdelane v stene poševno. Teh plastičnih je okrog 3000. Spodnji del vodnjaka tvori posodo za vodo z nastavkom za vodovodno cev.

Kako deluje zračni vodnjak? Čez dan prodira v vodnjak zunanji topli zrak zgornje odprtine. Ker je v vodnjaku toplota nižja, se zrak ohlaja in ko doseže ohlajevanje gotovo stopnjo, se

Moja finančna karijera

Vedel sem zelo dobro, da postanem vedno neodgovorno bitje, popoln idiot, kadarkoli vstopim v banko. Toda kaj početi? Moja plača se je dvignila končno na 56 dolarjev, a tako lep znesek se pač lahko poveri samo banki.

Smuknil sem torej v banko, potisnjeva skozi okrogla vrata, in plaho sem se ozrl po uradnikih. Imel sem nejasen vtis, da mora človek najprej govoriti z ravnateljem, če hoče otvoriti v banki tekoči račun.

Priplazil sem se do bližnjega okanca, nad katerim je bilo napisano: »Blagajna št. 4« in vprašal sem blagajnika z drhtečim glasom:

— Ali bi mogel govoriti z gospodom ravnateljem?

In pripomnil sem svečano boge za kaj: — Toda brez prič.

Ravnatelj je bil resen in soliden mož. Ko sem ponovil svoje vprašanje, ali bi mogel govoriti z njim brez prič, me je pogledal nekam vznemirjeno, me odvedel v svojo pisarno in zaklenil vrata za

seboj. Sedla sva in se vprašajoče spogledala. Glas mi ni hotel iz stisnjene grla. Svojih 56 dolarjev sem znečkal ta čas v hlačnem žepu z nervozno roko v klopčicu papirja.

— Če se ne motim, ste inspektor družbe »Pinkerton«, — je dejal končno ravnatelj.

— Ne, nisem iz Pinkertonke, — sem odpovedal v vedno hujši zmedi. — Gospod ravnatelj, saj sploh nisem detektiv, temveč vlagatelj: namenil sem se otvoriti v vaši banki tekoči račun. Da, naložiti hočem pri vas vse svoje premoženje.

Ravnatelj je vstal, odprl molče vrata na stežaj in poklical blagajnika iz okencata št. 1.

Opotekajoč se sem prišel do okanca vložne blagajne in vrgel uradniku paipmati cmok svojih prihrankov s krčevito kretajočim carovnikom. Bil sem tisti hip mrtvački bled.

— Naložite to, — sem dejal s tragčnim glasom.

Blagajnik je vzel malomarno denar ter ga začel gladiti in štetiti. Potem me je pozval, naj napišem znesek na rdečkast papir in zabeležil si je moje ime in

glas Edvarda Budda, ki je iskal službo. Od tistega trenutka je mislil samo na svež mesec mladega dečka, ki bi mu zelo teknilo. Ker pa dečka ni bilo doma, je sklenil pojesti njegovo sestrico.

Pregroznob bi bilo nadaljevati pripovedovanje Alberta Fisha, ki ima sam več otrok in ki so ga sodni zdravni priznali za nenormalnega. Ostanke njeve nesrečne žrtve so res našli v gozdu za mestom, na kraju, ki ga je bil policiji označil. Policija pa ne verjame, da je bila delavčeva hčerka edina žrtve te zvezni v človeški podobi, proti kateri nista zloglasni pariški Landru in düsseldorfski vampir Kurten nič.

Pogovor s Kiepuro

Neki pariški tedenik pričuje pogovore s tremi svetovnimi tenorji. Govore Schip, Gigli in Kiepura o prvih korakih svoje karijere. Pogovor s Kiepuro se zdi najzanimivejši, vsaj nekateri odstavki iz njega.

Domotožje divjih zajev

Budimpeštaški listi poročajo o zanimivem pojavu iz zajčjega življenga, ki se zdi neverjetna, toda v strokovni literaturi imamo dokaze, da je resničen. Leta 1931 so ujeli v madžarskem lovskem revirju Balbona-pusta mnogo zajev, ki so jih poslali v Nemčijo, kjer naj bi v bližini Berlina osvežili kri degeneriranih zajevov ondutnih lovišč. Zakupnik nemških lovišč je pritrdir madžarskim zajecem na noge obročne. Te dni so pa na lov v Balbona-pusti na Madžarskem ustrelili več zajevov s temi obroči na nogah.

Ta vest je neverjetna, saj gre za 1200 km dolgo pot, ki so jo moralni madžarski zajci preteči, da so se vrnili iz Nemčije in zavrnili, da so se vrnili iz vlogi. V Brehmova »Zivljenju živali« čitamo, kako so se leta 1909 izvzeni zajci vrnili domov 30 km daleč. Leta 1910 se je vrnil iz Nemčije zajec, ujet 70 km daleč. Za to pot je rabil 9 mesecev. Iz tega bi se dalo sklepati, da so se res vrnil iz Nemčije na Madžarsko zajci, poslanji tja leta 1931. Zajec se vrne v svoji rojstni kraj samo pod vplivom naravnega gona, ki ga kliče tja, kjer se je rodil.

Zver v človeški podobi

Ameriška javnost je silno ogorčena nad zločinom, kakršnih Amerika še ne pomni. Pred štirimi leti je prišel v skromno stanovanje newyorškega delavca Alfreda Budka kmet Frank Howard, ki je čital oglas Buddovega sina, 15-letnega sina Edwarda, da bi rad dobil službo. Ker dečka ni bilo doma, je kmet objubil, da pride drugi dan. Budova hčerka Grace je bila pa tako dražestna in ljubka, da jo je vzel s seboj v slavičarno. Deklica je brez sledu izginila in šele čez štiri leta so začeli dobiti njeni starši pisma, ki je bil v njih cincinčno opisan tragičen konec nešrečne deklevice.

Preiskave se je lotil eden najznamenitejših ameriških detektivov Iva Willama F. King in te dni je privadel na policijo 65letnega soboslikarja Alberta Fishia, ki so ga takoj zasliali. Lahko si pa mislimo grozo policije, ko je Fish, ki ni bil luhče drugi, nego dozdevni kmet Howard, končno priznal, da je delavčeva hčerkico umoril. Na vprašanje policijskega komisarja, zakaj jo je umoril, je cincinčno odgovoril: »Da bi jo pojedel.« Potem je izpovedal, da mu je že dolgo dišalo človeško meso. Moral je začnosti tej želji in zato je neprestano prebiral oglase. Končno je prišel na

Sotrudnik pariškega tedenika se je seznanil s Kiepuro v trenutku, ko je hotel vstopiti v avtotaksi. — Interview? Je vprašal Kiepura smeje. — Vožnja bo trajala kakih deset minut. Prosim, izvolite prisesti. Spotoma bova lahko govorila. In če vas boda utrudila vprašanja, začenam jaz izpraševati vas. Boste videli, kako zabavno bo to.

— Vam ugaja v naši pariški družbi?

— V Parizu sem bil deležen aplavza in ovacij v enem izmed prizorov »Ciganne«, ki v njem prav za prav niti ust ni sem odprl. Kaksno priznanje naj bo to za pevca?

— Katera vloga je vam najljubša?

— Sanjam o vlogi, ki bi se je ne bilo treba učiti, o vlogi, izpreminjajoči se z vsakim dnem, o taki vlogi, ki je prav za prav življeno samo.

— Skrivnost vaših uspehov?

— V življenu je treba biti človek, ki ga vse zanima, na odru pa umetnik. Drugače bi to ne šlo.

— Vaš priljubljeni pevec?

— To je bil igralec, ki sem ga srečal v podeželskem gledališču. Imena vam ni treba povedati. Umrl je neznan.

— Ali mislite na ženske?

— Naj vam na to vprašanje odgovori moj repertoar. Pel sem že toliko stvari in misli, ki se med seboj izključujejo, da zdaj res nimam trajne in stalne misli na ženske. Recimo, da je to odvisno od podnebjja in moje partnerice.

Kdo prenaša nahod

Nahod je ena najneprijetnejših bolezni, ki zapusti večkrat težke posledice. Ce tudi splošno znan kot nalezljiva bolezen. Človeka, ki dobri nahod, se ogiblje vsa okolina iz strahu, da bi ga ne nalezla. Nikomur pa ne pride na misel, da zdrav človek lažje prenaša nahod, kakor nahoden. Znani angleški zdravnik dr. Watson je proučil mnogo primerov nahoda, posebno je pa opazoval rodilne, kamor je bil nahod zanesen po tem ali onem članu. Prišel je do zanimivega zaključka. Ce se pojavi v rodbini nahod, ga navadno niso dobili vsi člani, temveč je vsaj eden ostal zdrav. Dr. Watson je ugotovil, da so zaneseni nahod v rodbino bilo zdravi člani. Tako je doganal, da prenašajo zdravi otroci, ki so imuni proti težko bolezni, nahod na brate in sestrice, ne da bi ga sami dobili. Potem dobri nahod v rodbini več članov, ki zmanj razmišljajo, odkod se je.

Človek, ki prenaša nahod, ne da bi ga sam dobil, je imun proti njemu. Raznaša pa njegove zarodek in okuži svojo okolico. Nahod prenašajo otroci in od-

naslov v knjigo, debelo kakor sveto pismo. Nisem več vedel, kaj počenjam: banka z vso svojo živo in mrtvo opremo se mi je sušala pred očmi v divjem plestu.

— Ste naložili moj denar? — sem vprašal z glasom umirajočega.

— Da, — je odgovoril blagajnik.

— Dobro, zdaj bi pa rad napisal kazilino.

Hotel sem dvigniti šest dolarjev za tekoče izdatke. En uradnik mi je podal čekovno knjižico, drugi mi je prijavil pojasneval, kako naj ček izpolnim. Menda je mislil, da sem prisluhnjen milijonar. Napisal sem nekaj na tisti papež in ga pomočil uradniku. Začudeeno me je pogledal.

— Kaj, vso svojo vlogo hočete dvigniti?

Napisal sem bil namestu šest — petinštideset dolarjev! Toda bil sem že tako zbegelan, da nisem mogel več mirno razmišljati in izpreminjati dispozicij. Videl sem, da so me uradniki obstopili v polkuloru in me gledali široko odprtih oči. Ta in oni je odpri tudi usta.

Ves zbegelan in prestrašen sem zajecjal:

rasli. Vzrok, da človek prenaša nahod, ne da bi ga mogel sam dobiti, je tem, da je imel prej nevarno okuženje obeh ali pa samo ene nosnice, po katerem je postal nos sicer imun proti nahodu, pač se pa v njem še drže zarodki. Posvetno pojasnila v tem pogledu še niammo, ker je nahod ena najmanj raziskanih bolezni.

Na planinah. — Kdaj mislite, gospod ravnatelj, da so gore najlepše? — Kadar ima človek dovolj denarja. — Zakon s težavami. — Oboženec, zakaj pa ne živite s svojo ženo? — Kako naj živim z njo, ko me pa neprestano zapirate?

Belokrajnski Sokoli so zborovali

Tudi v Beli Krajini je pognala sokolska misel korenine globoko med ljudstvo

Metlika, 25. januarja.

Kakor v drugih krajih, so se v zadnjem času tudi po vsej Beli Krajini vršila redna letna sokolska zborovanja, kar so ponovno povsem točno, ker je večina poročil iz Belje Krajine gospodarskega značaja in so kot takrat ravno v sedanjih časih najaktualnejša. Črnomeljsko sokolsko društvo in zlasti br. prosvetar bi moralji marljivejše obveščati javnost o društvenem delu, ker bo le tako uspeš lepi. Poročevalska služba mora namreč tudi iz sokolskih vrst biti organizirana, a ne prepustena naključju in dobril volji posameznikov, kakor se je to dogajalo do slej.

V nedeljo 20. t. m. je imel občni zbor tudi marljivi seminski Sokol, ki se je lani pričel graditi dom kralja Aleksandra. Društveni starosta je predvsem pozdravil Številno članstvo in župnega delegata br. Nikoša, ravnatelja učiteljice v Karlovcu, potem pa je opisal težak položaj, katerega ni začelo društvo po svoji krividi, nego zgolj zato, ker se z vsemi silami trudi za napredok in povzdigno ne le sokolskega, temveč sploh kulturnega dela v našem kraju. Zlasti gradba novega doma zahteva mnogo težkih žrtv, ki pa jih društvo v korist domovine in naroda upa vse premestiti z lastnimi sredstvi in podporo javnosti. Lepemu poročilu br. Razpotnika se sledila poročila ostalih funkcionarjev, ki so se našla zlasti na marljivosti članstva v lancem letu. Zanimivo je bilo tudi poročilo dr. Hočvarja, ki pa jih društvo v korist domovine in naroda upa vse premestiti z lastnimi sredstvi in podporo javnosti. Lepemu poročilu br. Razpotnika se sledila poročila ostalih funkcionarjev, ki so se našla zlasti na marljivosti članstva v lancem letu. Zanimivo je bilo tudi poročilo dr. Hočvarja, ki pa jih društvo v korist domovine in naroda upa vse premestiti z lastnimi sredstvi in podporo javnosti. Lepemu poročilu br. Razpotnika se sledila poročila ostalih funkcionarjev, ki so se našla zlasti na marljivosti članstva v lancem letu. Zanimivo je bilo tudi poročilo dr. Hočvarja, ki pa jih društvo v korist domovine in naroda upa vse premestiti z lastnimi sredstvi in podporo javnosti. Lepemu poročilu br. Razpotnika se sledila poročila ostalih funkcionarjev, ki so se našla zlasti na marljivosti članstva v lancem letu. Zanimivo je bilo tudi poročilo dr. Hočvarja, ki pa jih društvo v korist domovine in naroda upa vse premestiti z lastnimi sredstvi in podporo javnosti. Lepemu poročilu br. Razpotnika se sledila poročila ostalih funkcionarjev, ki so se našla zlasti na marljivosti članstva v lancem letu. Zanimivo je bilo tudi poroč

Frank Heller: 27 Sibirski brzovlak

ROMAN

Mož v žametastem suknjiču se je oziral z ledeničimi ribjimi očmi najprej na kabine, potem na svojega soseda, končno pa na jamo v pesku, kjer je ležala sosedova obleka. Bila je skrbno zložena s podlogo na ven, toda ena hlačica se je videla in ta hlačica je bila temno siva z vijoličastimi progami.

Mož v žametastem suknjiču je skomignil z rameni, legel vznak in si položil demonstrativno časopis na obraz.

Bilo je težko jasneje podčrtati svojo željo po nemotennem zasebnem življenu.

Zdelo se je, da začenja dremati, ko je bil naenkrat surovo poklican nazaj v resničnost.

Solnce mu je sijalo naravnost v zeleni ribje oči. Sosed mu je tebi niti meni nič strgal časopis z obrazu in široko odprtih ust je požiral članek na zadnji strani.

— Gospod! — je zaklical mož v žametastem suknjiču ogorčeno. — Vaše vedenje je tako, da se mora človek vprašati, ali ste sploh pri zdravi pameti. Zelite zvedeti še kaj o pobegnjeni blaznevu? Mar je on slučajno vaš sorodnik?

— Kaj sem vas prebudil? — je vprašal mož iz Jane skesan. — Oprostite, prosim! Toda časopis ste mi polozili s to stranjo navzgor in ko sem ga čital, sem slučajno opazil ta članek. Ali vidiš, kaj je tu natiskano?

— Ste videli, kaj je tu natiskano? — je vzkliknil. — Dolar notira danes enajst sto. Kaj pomeni to? Povejte mi, kaj to pomeni?

Mož v žametastem suknjiču je zatisnil ribje oči in odgovoril počasi:

— Povejte mi, moj čudni prijatelj, odškok prav za prav prihajate?

Njegov sosed se je združil.

— Ah, bil sem na potovanju, — je dejal hitro, — na dolgem potovanju, prišel sem ven, reči hočem domov pred tremi dnevi in ne spoznam se še dobro na vse. Zdi se mi, da je ves svet tako čuden! Misil sem, da boste morda vi...

— Da vam jaz povem, kaj pomeni, da stane dolar enajst sto? Veselite se! Za vsak dolar, ki ga imate, dobite v banki enajst sto mark.

— Enajst sto mark za en dolar! To ni mogoče! Norčujete se iz mene. Prej je bil tečaj štiri marke.

— Zdaj dobite enajst sto mark, čez teden dni dva tisoč, čez štiriindvajset dni pa tri tisoč. Nič ni zanesljivejšega in resničnejšega!

Mož v pesku je zril na svojega soseda nemo, kakor omamjen. Mož v žametastem suknjiču se je zaničljivo smehljal.

— Zdi se, da težko razumete. Olajšati vam hočem to. Povejte mi, koliko ste plačali za svoje obložene kruhke.

Petdeset mark za vsak kos. Toda mislim sem, da je to prednost fantičev, ki so mi jih kupovali. Zato sem plačal toliko. Ne morem reči ne, ker so ljudje dovolj predzrni.

To ni bila prednost. Obložen kruhki stane petdeset mark. In če tridmo, da stane obložen kruhki petdeset mark ali dolar enajst sto mark, je to isto. Če posojala vse Evropa zlato v Ameriki. Svoj dolg mora plačati v zlatu. Toda kje dobiti zlato? Po vojni se dobi zlato samo v Ameriki.

Meso tri sto mark kilo, moka stopetdeset mark, jaje petindvajset mark komad, maslo sedemdeset mark kilo — to ni res! To je laž, grda laž!

— To je resnica današnjega dne, zapomnite si: današnjega dne, nikakor pa ne jutrišnjega. Jutri bo stalo meso štiristo, moka dvesto in meso osemsto. Tem bolje!

— Ne — to ni mogoče! To ni mogoče! Kako bi mogli ljudje plačevati take cene?

— Saj jih tudi ne morejo.

— Po tem takem po gladujejo.

— Da, mnogi ljudje zdaj gladujejo.

Se več jih bo gladovalo jutri. Če nekaj mesecev bodo gladovali vse.

— Zakaj pa? Kako je to mogoče?

Kako je mogoče to dovoliti? Povejte mi: kaj je to mogoče?

Mož v žametastem suknjiču se je oziral na svojega soseda z resničnim zanimanjem.

— Dragi moj gospod, — je dejal, vi pravite, da ste bili na potovanju. Pa vendar vaše potovanje ni bilo tako dolgo, da niste slišali ničesar o vojni.

— Vojna! Ah, to je torej vojna.

— Da, to je vojna. Ni pa vojna s tovimi. Ta je končana. To je vojna po vojni, ki se imenuje tudi mir.

Mož v jami je pripravil svojemu sosedu presenečenje. Skočil je iz peska in začel plesati po vseh štirih, plesal je tako, da mu je deževal pesek na žametast

jopič in na njegov časopis. Končno je pa zopet legal v jamo v pesku.

— Na kakšen svet sem prisel! — je vzkliknil. — Je mir res tak?

Mož v žametastem suknjiču ga je smerje ozopoval.

— Dragi moj, — je dejal, — ali niste nikoli stigli praviti o svinjski klavniči v Chicago? Ali ne veste, kaj pripovedujejo o njiju?

— Ne!

— Ljudje pravijo, da porabijo tam od prazita vse, razen smrtnega cvilenja.

— Ne razumem vas.

— Mislim, da vodi ameriški kapitalizem v klavničev evropski kapitalizem in da izrabiti vse, razen protestirajočega smrtnega cvilenja.

— Ne ra...

— Med vojno, — je nadaljeval mož v žametastem suknjiču, ki je bil rojen pridigar, — med vojno s topovi si je izposojala vse Evropa zlato v Ameriki. Svoj dolg mora plačati v zlatu. Toda kje dobiti zlato? Po vojni se dobi zlato samo v Ameriki.

Zato stane zlato točno toliko, kolikor hoče Amerika. To ni oderušto, to je kapitalistična mirovna politika. Zato stane dolar v zlata trinajst frankov v Franciji, petindvajset lire v Italiji in enajst sto mark v Nemčiji. Če bi Amerika popustila, bi mogle popustiti tudi druge države, toda Amerika ne popusti. Amerika hoče imeti svoj funt messa, Amerika je zelo dobro nalagala dolga leta obresti od obresti. Hahahaha! Kdo je dejal: blaznež, štedil si zelo dobro mnogo let, toda te noči, blaznež, ali morda jutri ponoti ti bo vzeto tvoje zlato in tvoja duša! Hahahaha! Smrtno cvilenje se razlega iz vse evropske črde prasičev, toda Chicago zna porabiti vse, razen smrtnega cvilenja. Tem bolje!

— Mar gladujejo vse ljudje v Evropi? — je vprašal mož v jami in se plaho ozrl na svoj zadnji obloženi kruhki. — Zaenkrat samo dvesto ali tristo milijonov. Toda drugi jim bodo kmalu sledili. Prav, prav kmalu! Vi potomci zmajev ste misili, da boste usli bodočemu gnevnu. Nihče mu ne ide, nihče! Evropa je doigrala. Pet dejanje, zadnji prizor. Nihče ne gradi novih nadstropij na staro razvalino. Izravnana bo z zemljo, baš to dela Amerika. Potem bo pa sezganja, to opravi Evropa sama. In ko bo to končano, pride doba Rusije.

— Povejte kaj več, pojasmite mi to!

Mož v jami je požiral vsako besedo. — Mar gladujejo vse ljudje v Evropi? — je izpeljal mož v jami in se plaho ozrl na svoj zadnji obloženi kruhki. — Zaenkrat samo dvesto ali tristo milijonov. Toda drugi jim bodo kmalu sledili. Prav, prav kmalu! Vi potomci zmajev ste misili, da boste usli bodočemu gnevnu. Nihče mu ne ide, nihče! Evropa je doigrala. Pet dejanje, zadnji prizor. Nihče ne gradi novih nadstropij na staro razvalino. Izravnana bo z zemljo, baš to dela Amerika. Potem bo pa sezganja, to opravi Evropa sama. In ko bo to končano, pride doba Rusije.

— Povejte kaj več, pojasmite mi to!

Mož v jami je požiral vsako besedo.

Iz Maribora

— Darujte za Pomožno akcijo! Ta klič na predrami vse, ki imajo le kolikaj čute srce za bedne, osirotele, obupajoče. Strimo se v močne vrste in se borimo z zdrženimi močmi proti bedi, ki ograža mesto in okolico. Prav ta čas se vrši zbirka za Pomožno akcijo potom strokovnih in stanovskih organizacij ter potom pooblaščencev mestnega poglavarstva tudi po hišah. Toda mnogo bo tudi teh, ki ne bodo dobili nobenih prošenj in jih nabralci ne bodo nadlegovali. Kljub temu pa naj tudi ti darujejo svoj obulus za Pomožno akcijo, kajti njihov dar bo najlepši dar, ker je namenjen sveti stvari iz lastnega nagiba v nesrečne čiste cloveljokubnosti do trepetega sočloveka. Naša deviza bodi torej: »Darujte za Pomožno akcijo!«

— »Stambuška roza« bo ponovno zavetela in tokrat pri globoku znižanih cenah v mariborskem gledališču. V soboto 26. t. m. bodo nameščeni ponovni Fallov operete »Stambuška roza«, ki je ena najuspejših operet mariborskoga glasbenega repertoarja.

— Mariborski stenografi so se v četrtek organizirali v stenografski krožek. — Odveč je omemjan pomen tega gibanja med mariborskimi stenografi, kajti vsak dobré ve, kaj primore dandanes znanje stenografije, ki je često predpogoj za službo Sedanek stenografov je vodil prof. g. dr. Dolari, ki je v lepem govoru orisal razvoj in pomen stenografije. Po predavanju g. prof. Rakusev so navzveni stenografi izvolili g. prof. dr. Dolarija za načelnika stenografskega krožka v Mariboru.

— Obilni ribji blagovje je izkazoval včerajšnji trg za ribe, saj so pripeljali nad 200 kg morskih v sladkovodnih rib. Temu primeru je bila tudi kupčija in seveda zlasti cena. Tako so prodajali žive krapne po 10 do 14 din, žive ščuke po 14 din, male po 22, rake po 30, jegule po 22, ribe po 28, petre po 24 in polovenko po 18 din.

— Dekleti segajo po strupu. Ni se dolgo, kar smo poročali, da si je neko mladek skušal pretregati nit živiljenja z veronalom, ko moramo žal zabeležiti že drug primer. Tako si je hotela v duševni pobitosti končati živiljenje 26letna Kristina F. iz Stencov pri Mariboru. Ko je bila sama, je izpeljala precej karboleja. Strup je pričel takoj delovati in dekleti so mučile strašne bolezni v želodcu. Obupano so reševalci prepeljali v bolničko, kjer so ji zdravniki v zadnjem trenutku redili živiljenje.

— Nedelja v našem gledališču. V nedeljo 27. t. m. se uprizori ob 15. uri otroška predstava »Jurček« pri globoku znižanih cenah in zadnjici v sezoni. — Ob 20. uri pa ponove Leharjevo jako dobro uspešno opereto »Carjevič« po globoku znižanih cenah.

cenah. Vlogo g. Košča (Bordo) bo igral g. Danilo Goršek.

— Sokolske smuške tekme. Sokolska župa Maribor priredi v nedeljo 27. t. m. župne smuške tekme pri Ruški koči na Pohorju. V ta namen se bo vršilo v soboto zvečer zrebanje. Teknovo bo članost in naraščaj (nad 16 let) na 4 in 2 km. Teknovo se bo vršila s Kobijeve fratre na Glazuto. Po številnih prijavah za te zanimive tekme je soditi, da se bo pri Ruški koči razvilo v nedeljo pravo zimsko rajanje. Zatorej vse na Pohorje. Zdravo!

— Popisovanje leta 1917. rojenih vojaških obveznikov. Vsi v Mariboru stanjujoči mladeniči rojstnega letnika 1917, brez ozira na kraj njihovega domovinstva (prednost), se morajo najpozneje do 1. februarja zaradi vpisa v seznam vojaških obveznikov zložiti v uradnem času v mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu 11 in pristeti s seboj krstni in domovinski list. One leta 1917 rojene in v Maribor pristojne mladeniče, ki žive izven Maribora, so dolžni prijaviti za vpis v vojaško evidenco njihovi v Mariboru stanjujoči starši ali sorodniki. Za neprijavljene so omenjeni oziroma njihovi starši odgovorni po odredbah vojaškega kazenskega zakonika.

Iz Laškega

— Smuka manj ugodna. Dolgo obetani mrzli val menda res ni našel v varnem zatišju skritega Laškega. Nekaj mrzlih dni, to je bilo vse. Pa se na te ni reagiral termograf v vremenski hišici, temveč se pomika živo srebro že tedne in tedne s stičnimi mironi v navpični črti gor in dol. Pa se recimo da preživljajo včeraj načolice, res vseeno, kako jih je včeraj zeblo in kako danes; zeblo jih je pac! Nasprotno pa je njegov drug na južni steni omenjeni hišice bolj občutljiv ter se je povzpel včeraj do neverjetne višine +27 stopinj C. Toda klub temu, da je sneg na prisotnih parobikih že skoraj dočelje petje še zgolj na čivkanje vrabcev. Je pa postala tudi perjad — kakor ljudje — nezaupljiva napram vsem tem topotnim in vremenskim kažipontom. Baje namerna vremensko društvo baš zato postaviti še eno vremensko hišico, v katero bodo postavili oziroma posadili namesto vremenskih aparatorov žabo, ki je dosti cenejša in tudi, kar se vremenskih napovedi tiče, nič slabše od sodobnih praktikarjev.

— Celjski grofje na sokolskem odru. Dramski odsek tukajnjega Sokola uprizori v soboto 26. t. m. Kreftove Celjske grofe. Režija in zasedba vlog nam obeta za ta večer pravi gledališki užitek.

— Prostovoljna gasilska četa ima svojo redno letno skupščino v nedeljo ob 20. uri v gostilni Igrališču. — Polnoštevno!

POVRŠNIKE

obleke, perilo itd., dobre in cene, kupite najbolje pri

PRESKERJU, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14 4/L

ZIMSKA JABOLKA

prvovrstna, od Din 2.75 dalje prodaja »Ekonom«, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7. 424

OGLAŠUJTE

v malih oglasih v »Slovenskem Narodu« velja vsaka beseda davek Din 2. Najnajšji znesek za malo oglas Din 5., davek Din 2. Malo oglasi se piščujoči takoj, pošli lahko v znaknam — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znamko

MALI OGLASI

V vsem malih oglasi velja beseda 50 para, davek Din 2. — Najnajšji znesek za malo oglas Din 5., davek Din 2. — Mali oglasi se piščujoči tako pri naročilu, lahko tudi v znaknam — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba oznakom — Popustov za male oglase ne priznamo

SLUŽBE

Beseda 0.50 par

MLADA KUHARICA
inteligentna, s 16.000 Din, bi počela solidnega gospoda v privarni eksistenci. — Le resne ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Spretna gospodinja« 494.

TKALSKI MOJSTER
s prakso, dobi nameščenje. — Ristic, Niš, Pantalejska 71